

עלון מספר 4: מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה

מכון הרצג לחקר
ההזדקנות והזיקנה

יולי 2007

מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה נוסד בשנת 1992
מתרומתם של בני הזוג רוזיטה ואסטבן הרצג.

בעלון מתוארות הפעילויות של מכון הרצג ומוצג מידע לגבי פעילויות עתידיות.

עם פתיחת שנת הלימודים תשס"ז יצאו לדרך שתי קתדרות מטעם מכון הרצג:

הקתדרה לגרונטולוגים בנושא טראומה וזיקנה

סדרה בת 4 מפגשים, בימי רביעי בין השעות 16:00 – 19:30 שהתקיימה בשיתוף עם אש"ל.
הקתדרה לגרונטולוגים מיועדת לאנשי מקצוע המטפלים בזקנים. מטרתה להציג את חזית הידע
הגרונטולוגי ולהוות מסגרת העשרה מעודכנת ומגוונת לאנשי שדה.

הקתדרה השלישית בנושא האושר והכושר: קידום בריאות נפשית וגופנית

סדרה בת 8 מפגשים, בימי רביעי בין השעות 17:30 – 19:00, שהתקיימה בשיתוף עם אגודת
ידידי אוניברסיטת תל אביב.

עניינה של סדרה זו הוא בהצגת נושאים הקשורים בתחום הזקנה לקהל הרחב. המרצים בסדרה הם
מומחים מהאקדמיה בתחומים אלה.

.....

הקתדרה לגרונטולוגים והקתדרה השלישית יחדשו את פעילותן בתחילת

שנת הלימודים. בעלון הבא נפיץ את תכנית הסדרות ל- 2007-2008.

עם פתיחת שנת הלימודים תשס"ח תצא לדרך תכנית ההרצאות מטעם מכון הרצג:

הקתדרה לגרונטולוגים בנושא מוח וזקנה

סדרה בת 4 מפגשים, בימי רביעי בין השעות 16:00 – 19:30, בשיתוף עם אש"ל.
הקתדרה לגרונטולוגים מיועדת לאנשי מקצוע המטפלים בזקנים. מטרתה להציג את חזית הידע הגרונטולוגי ולהוות מסגרת העשרה מעודכנת ומגוונת לאנשי שדה.

סדרת ההרצאות תעסוק בנושאים כגון:

- שינויים מוחיים בגיל המבוגר בקרב אנשים בריאים ואנשים עם דמנציה
- גמישות המוח, השינויים החלים בו עם הגיל, והדרכים להשפיע על שינויים אלו
- מחלות המוח בגיל המבוגר, מאפיינים, אבחון וטיפול בגישה נוירולוגית ונוירופסיכולוגית
- התייחסות חברתית למחלת האלצהיימר וטיפול בחולי אלצהיימר

הסדרה תתקיים בתאריכים הבאים:

2.1.2008

6.2.2008

5.3.2008

2.4.2008

לנוכח הביקוש הרב לנושא, אנו ממליצים למעוניינים להקדים ולהירשם כבר כעת.

הקתדרה השלישית בנושא: מעגל החיים

סדרה בת 8 מפגשים, בימי שני בבוקר בין השעות 10:00 – 11:30, בשיתוף עם אגודת ידידי האוניברסיטה.
עניינה של סדרה זו הוא בהצגת נושאים הקשורים בזקנה לקהל הרחב. הסדרה תעסוק במגוון תחומים כגון טקסים יהודיים, תרבויות המזרח, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, תיאטרון, ביולוגיה, וספרות.
ניתן להירשם דרך אגודת ידידי אוניברסיטת תל אביב, טל': 036408055, 03-6406401

ההרצאות יתקיימו בתאריכים הבאים:

29.10.07

26.11.07

24.12.07

28.1.08

25.2.08

24.3.08

28.4.08

26.5.08

כנס מדעי בנושא: איכות חיים בקרב הזקנים ביותר.

Adding life to years: Development of sociological and psychological theories and U.S.- Israel research.

הכנס יתקיים ב-20/1/08, בשיתוף עם BSF- הקרן הדו-לאומית למדע ארצות הברית-ישראל.
עניינו של כנס זה הוא בהצגת נושאים הקשורים בחקר הזיקנה לקהל מקצועי. הכנס יעסוק במגוון נושאים תיאורטיים ומתודולוגיים בזיקנה ואיכות חיים פיזית ונפשית, כגון השפעת תזונה ובריאות על תפקוד ואריכות חיים, הקשר בין רוחניות ודתיות לבין בריאות נפשית ופיזית ועוד מגוון נושאים.
המרצים יכללו חוקרים בינלאומיים וישראלים מובילים בתחום הזיקנה. בנוסף ליום זה יתקיימו דיונים נוספים, בין התאריכים ה-21/1 ל-24/1, בקרב החוקרים האורחים בכנס.
לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות למכון הרצג, טל': 03-6409544, 03-6407336

פורום מחקרי

הפורום המחקרי יתקיים ב-26/11/07 בשיתוף עם קרן ברגמן.
 בפורום יוצגו המחקרים של הזוכים במקום הראשון והשני של קרן ברגמן:
 'לספר את השואה: דיבור ושתיקה בעיצוב זיכרון השואה' ע"י מר ירון יבלברג
 ו'הקשר בין התנסויות חיים קשות וסגנונות רווחה סובייקטיבית לבין הסתגלות בזיקנה וסיכון תמותה:
 מחקר לונגיטודינלי' ע"י מר יובל פלגי .
 לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות למכון הרצג, טל': 03-6409544, 03-6407336

פעילויות שהתקיימו במכון הרצג מתחילת השנה האקדמית תשס"ז

פורום מחקרי: 24.1.07, בנושא מקורות מימון למחקר על נושאים הקשורים בזקנה.
פורום מחקרי: 14.3.07, על ספרו של ד"ר דניאל בקר כשאדיפוס גדל ועל שפה בגיל המבוגר (ד"ר גתית קוה).

פורום דוקטורנטים: 08.6.06

מועדון הספר: בהנחיית ד"ר מירי ורון, 8.1.07, 5.2.07, 12.3.07 שבו נדונו שיריו של המשורר אולב האוגה. האוגה קנה את פרסומו כמשורר במחצית השנייה של חייו ושיריו מאופיינים בהתבוננות מאוחרת על החיים.

הרצאות: 2.7.07, ד"ר אלן גליקסמן, בנושא ניצולי שואה בגיל המופלג, ובנושא הזדקנות עירונית: קידום שכונות ידידותיות לאנשים מבוגרים.

פרסומי מחקר חדשים של מכון הרצג

Presentations:

Ben-Ezra, M., & Shmotkin, D.: "Differences between women and men in the impact of trauma and late-life events on health and depression among elderly Holocaust survivors." Paper presented at the national conference on health and life quality of Holocaust survivors, the Avenue Center of Conventions at Kiriath Sdeh Hateufa, Israel.

Cohen-Mansfield, J. Non-pharmacological management of behavioral and psychological disturbances in clinical trials and clinical practice . Presented at the Dementia-related behavioral and psychological symptoms: a search for consensus on clinical trials methodology and treatment options. Bethesda, MD, 2006.

Cohen-Mansfield, J., Biddison, J., Dakheel-Ali, M., Thein, K., Frank, J. & Marx, M. (November, 2006). "Engagement of Nursing Home Residents With dementia: Preliminary Results of Systematic Analysis" poster presentation at the 59th Annual Scientific Meeting of the Gerontological Society of America in Dallas, Texas 2006

Cohen-Mansfield, J. Preferences for life sustaining treatments at the end of life and their meaning. Presented in a conference 'End of Life Preferences' sponsored by the Alzheimer's Association and the Herczeg Institute for the study of Aging. Tel-Aviv, 2006.

Cohen-Mansfield, J. (May, 2007). "Etiology of Dementia and Problem Behaviour." Keynote speech in conference on care of older persons. Stavanger, Norway.

Cohen-Mansfield, J. (May, 2007). Keynote speech in conference on care of older persons. "Psychosocial Interventions in Treating Behaviour Problems in Nursing Home Residents With Dementia." Stavanger, Norway.

Golander, G. and Weiss, D. The provision of health care services to holocaust survivors during the early years of Israel statehood - current thoughts on the late

implications of historical decisions concerning the national commitment to develop special services for their unique needs. Holocaust survivors, Health and Quality of life. 1st national conference held at the conference center, Lod, Oct., 18, 2006.

- Golander, H.** Scientific Publication - the viewpoint of a journal editor. "Publication-what do I benefit from it". The 5th Biannual conference of The Israel Society for Nursing Research, Petach-Tikva, May 8th, 2007 (invited session)
- Golander, H.** The research kaleidoscope: The development of geriatric, rehabilitation and services for chronic diseases in Israel as reflected through the analysis of research publications. The History of Medicine Society Conference. Tel Aviv. June 7th, 2007.
- Hirvensalo, M., **Cohen-Mansfield, J.**, Rind, S., Guralnik, J. (September, 2006). "Assessment of Impairments that Limit Exercise" at the EGREPA Xth International Conference, September 14-16, 2006, in Cologne, Germany.
- Leibovich, I. and **Golander, H.** Stress, coping and adjustment of Rheumatoid Arthritis patients in advanced stages. The 18th National Conference of Israeli Nurses, held at Jerusalem, January, 16-17, 2007
- Palgi, Y., & **Shmotkin, D.** (2006). "The relation of affective typology with health and functioning among aging Holocaust survivors and comparative groups." Paper presented at the national conference on health and life quality of Holocaust survivors, the Avenue Center of Conventions at Kiriath Sdeh Hateufa, Israel.
- Skaat, A. & **Golander, H.** The quality of oncological nursing care and its implications – the patients' viewpoint. Annual conference of the Israeli Oncology Nurses Society, Lod, June 13th, 2007 (awarded research prize)
- Shmotkin, D.** (2006). Organizer and moderator of an invited session, entitled "Dilemmas and lessons in the psychological study of Holocaust survivors: The simultaneity of the victim's weakness and the survivor's strength." Lecture given on: "A dialectical view of questions and answers before ending the era of empirical research on Holocaust survivors." A national conference on health and life quality of Holocaust survivors, the Avenue Center of Conventions at Kiriath Sdeh Hateufa, Israel.
- Shmotkin, D.** (2007). "The study of trauma-related perspective of time: Incorporating trauma into life stories of Holocaust survivors." Paper presented in the International conference on "The Holocaust as Paradigm of Psychic Trauma in the 20th Century," Tel Aviv.
- Shrira, A., & **Shmotkin, D.** (2006). "A thematic analysis of Holocaust-related expressions in life stories of Holocaust survivors." Paper presented at the national conference on health and life quality of Holocaust survivors, the Avenue Center of Conventions at Kiriath Sdeh Hateufa, Israel.

פרסומים:

- Ben-Ezra M., & **Shmotkin, D.** (2006). Predictors of mortality in the old-old in Israel: The Cross-Sectional and Longitudinal Aging Study. *Journal of the American Geriatrics Society*, 54, 906-911.
- Blumstein, T., **Shmotkin, D.**, Eyal, N., Shorek, A., & Lerner-Geva, L. (in press). A longitudinal evaluation of medication use among the old-old population in Israel. *Research on Aging*.
- Cohen, K., & **Shmotkin, D.** (2007). Emotional ratings of anchor periods in life and their relation to subjective well-being among Holocaust survivors. *Personality and Individual Differences*, 43, 495-506.

- Cohen-Mansfield, J** & Jensen, B (2007) Dressing and grooming preferences of community-dwelling older adults. *Journal of Gerontological Nursing* 33, (2): 31-39.
- Cohen-Mansfield, J** & Jensen, B (2007) Self-maintenance Habits and Preferences in Elderly (SHAPE): reliability reports of self-care preferences in older persons. *Aging Clinical and Experimental Research* 19, (1): 61-68
- Cohen-Mansfield, J.**, Parpura-Gill, A. (2007). Loneliness in elderly persons: a theoretical model and empirical findings. *International Psychogeriatrics*, 19(2):279-94.
- Cohen-Mansfield, J.**, & Libin, A & Marx, M.S. (in press) Non-pharmacological treatment of agitation: A controlled trial of systematic individualized intervention. *Journals of Gerontology: Medical Sciences*
- Cohen-Mansfield, J.**, Lipson S. The utility of pain assessment for analgesic use in persons with dementia. *Pain*. 2007 May 2; [Epub ahead of print]
- Cohen-Mansfield, J.** Temporal patterns of agitation in dementia. *American Journal of Geriatric Psychiatry*. 2007 May;15 (5):395-405.
- Cohen-Mansfield, J.** Non-pharmacological interventions for BPSD In 'Therapeutic Strategies in Dementia' edited by Dr Craig Ritchie, David Ames, Colin Masters, and Jeff Cummings. Book Chapter Non-pharmacological interventions for dementia. Atlas Medical Publishing Ltd. 2007 p.185-201
- Cohen-Mansfield, J.** (2007). 'Treatment of behavioral disturbances (agitation) among elderly persons with dementia'. *Emda*, 55, 21-23. (In Hebrew)
- Davis E, Biddison J, **Cohen-Mansfield, J.** (2007). How much should we invest: Hip fracture rehabilitation in persons with dementia. *Annals of Long Term Care*, 15(3), 19-21.
- Eyal, N.** & Reichental, Y. (2006). Personal cognitive training in old age. *Dorot*, July 22-25, (In Hebrew).
- Gamliel, T., Reichental, Y. & **Eyal, N.** (2007). Intergenerational Educational Encounters: Part 2: Counseling Implications of the Model. *Educational Gerontology*, 33, 145- 164.
- Golander, H.** & Krulik, T. (2006). Fifty years of nursing research in Israel: Themes, methods and logistics. *Guf Yeda* (Body of Knowledge –the Israeli Journal of Nursing Research), 2(1): 34-41 (Hebrew)
- Golander, H.** & Brick, Y. (eds.) (in press) A mission of Compassion and Brotherhood: The history of Malben – Joint in Israel 1949-1975. Jerusalem: Eshel publ. (English Version).
- Kavé, G.**, Leonard, C., Cupit, J., & Rochon, E. (2007). Structurally well-formed narrative production in the face of severe conceptual deterioration: A longitudinal case study of a woman with semantic dementia. *Journal of Neurolinguistics*, 20, 161-177.
- Kavé, G.**, Avraham, A., Kukulansky-Segal, D., & Herzberg, O. (2007). How does the homophone meaning generation test associate with the phonemic and semantic fluency tests? A quantitative and qualitative analysis. *Journal of the International Neuropsychological Society*, 13(3), 424-432.
- Kavé, G.**, Kigel, S., & Kochva, R. (in press). Switching and clustering in verbal fluency tasks throughout childhood. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*.

- Kavé, G., Eyal, N., Shorek, A., & Cohen-Mansfield, J.** (in press). Multilingualism and cognitive state in the oldest old. *Psychology and Aging*.
- Kavé, G., Bar Ze'ev, H., & Lev, A.** (in press). Morphological processing with deficient phonological short-term memory. *Cognitive Neuropsychology*.
- Kavé, G.** Monthly column on the topic of Language and Aging, *Dorot: Magazine for the promotion of services for the elderly*.
- Palgi, Y., & Shmotkin, D.** (in press). The relations of experiences in World War II and affect types of subjective well-being with functioning and mortality at old-old age. *Gerontologia*. (Hebrew)
- Shmotkin, D., Berkovich, M., & Cohen, K.** (in press). Combining happiness and suffering in a retrospective view of anchor periods in life: A differential approach to subjective well-being. *Social Indicators Research*.
- Shmotkin, D., Berkovich, M., & Cohen, K.** (2006). Combining happiness and suffering in a retrospective view of anchor periods in life: A differential approach to subjective well-being. *Social Indicators Research*, 77, 139-169.
- אייל, ג. (2007). היתרונות של המוח המבוגר. דורות, 100, 40-42.

פינת המחקר

Emotional Ratings of Anchor Periods in Life and Their Relation to Subjective Well-Being Among Holocaust Survivors

Keren Cohen and Dov Shmotkin

Abstract

This work examines happiness and suffering ratings of anchor periods (i.e., outstandingly meaningful life periods) among Holocaust survivors and a comparison group, and the associations of these ratings with present subjective well-being (SWB). The study included 360 participants, 107 of which were Holocaust survivors. Results showed that Holocaust survivors reported significantly lower happiness in their anchor periods than comparison group. Happiness and suffering in Holocaust periods (i.e., anchor periods during the Holocaust), when juxtaposed with happiness and suffering in non-Holocaust anchor periods (i.e., anchor periods which occurred before or after the Holocaust), significantly related to the survivors' present happiness and suffering. The results support an experience-specific view of emotionality as a factor in a lifelong coping with past traumatic events.

מי אנחנו? על מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה

מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה נוסד בשנת 1992 באוניברסיטת תל-אביב. למכון אוריינטציה רב-תחומית המתבטאת בשיתוף פעולה בין הפקולטה למדעי החברה לבין הפקולטה לרפואה.

מטרות המכון

מחקר

המכון יוזם, מקדם ומעודד מחקר גרונטולוגי באקדמיה. המטרה המרכזית היא בניית "קהילה גרונטולוגית חוקרת" רב-תחומית שמחקריה יעשירו את הידע בתחום האקדמי ויפרו חשיבה חברתית-יישומית לשיפור איכות החיים של אנשים בגיל הזיקנה.

הפצת ידע גרונטולוגי באקדמיה

המכון מקדם את הפצת הידע הגרונטולוגי באקדמיה באמצעות ימי עיון לחברי הסגל האקדמי ולסטודנטים בנושאים גרונטולוגים והפצת פרסומים מדעיים מרכזיים בנושאים גרונטולוגיים.

קשר עם מקבלי החלטות וקובעי מדיניות בחברה

המכון רואה את עצמו כחלק בלתי נפרד מהקהילה והחברה ומן הסוגיות המעסיקות אותן. אחת ממטרותיו היא שינוי עמדות כלפי הזיקנה בחברה והעשרת מקבלי החלטות וקובעי מדיניות בידע מעודכן ותקף לגבי אנשים זקנים.

קשר עם הקהילה

המכון מקיים קשר עם הקהילה באמצעות ימי עיון בנושאים גרונטולוגיים המופנים לקהל הרחב וכן באמצעות ייעוץ לארגונים המפתחים שירותים לאנשים מבוגרים בקהילה.

צוות המכון:

ראש המכון: פרופ' יסכה כהן-מנספילד

פרופ' חיים חזן

פרופ' חווה גולנדר

פרופ' יעקב לומרנץ

פרופ' דב שמוטקין

ד"ר אדריאן וולטר-גיזבורג

ד"ר גתית קוה

צור עימנו קשר

המעוניינים במידע על פעילויות עתידיות מוזמנים לפנות אל מזכירות המכון. כמו כן, נודה לכם על העברת פרטים אישיים מעודכנים למשלוח דואר ולקשר טלפוני.

אנא, העבירו עלון זה לכל המתעניינים בתחום הזיקנה.

פרטים להתקשרות:

כתובת: מכון הרצג לחקר זקנה, אוניברסיטת תל-אביב, רמת אביב, ת"ד 39040, תל-אביב, 69778 טלפון: 03-6409544; פקס: 03-6407339; אימייל: herczeg@post.tau.ac.il

אתר המכון:

<http://www.spirit.tau.ac.il/xeddexcms008/manage.asp?siteid=59>

המכון ממוקם בבנין מדעי החברה (בנין נפתלי), בקומה השביעית, חדרים 725, 732.